

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın Adalet Bakanı Sayın Abdülhamit GÜL tarafından Anayasa'nın 98 inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96 inci ve 99 uncu maddeleri uyarınca yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim. 13.06.2019

Meral DANIŞ BEŞTAŞ
HDP Siirt Milletvekili

Cumhurbaşkanlığı seçimlerinin halk oylaması ile gerçekleşmesinin Anayasa ile kabulü ve 2014 yılının Ağustos ayında bu yöntem ile yapılan seçimlerin ardından mevcut cumhurbaşkanının seçilmesi ile birlikte TCK-299 uncu maddesinde düzenlenen cumhurbaşkanına hakaret suçu nedeniyle gözaltı, tutuklama ve cezalandırma oranlarında çarpıcı bir artış gözlenmektedir. Daha önceki cumhurbaşkanları dönemlerinde bu suçtan neredeyse hiç dava açılmazken, son yıllarda pek çok yurttaş bu suçun muhatabı konumundadır. Dünya ölçeği ve evrensel hukuk normlarına göre bu suçun bir suç olarak kabul edilmemesi görüşü hakim olup siyasetçilerin her türlü eleştirinin odağında olabileceği bunun üstlendiği pozisyon itibarıyla verili olduğu kabul görmektedir. Bu bağlamda TCK'den ilgili düzenlemenin kaldırılması gerekirken mevcut durumda yargının bu düzenlemeyi etkin bir şekilde kullanıyor oluşu demokrasi ve hukuk ilkelerinden taviz verildiğinin bir ifadesidir. Ayrıca, bu suçtan tutuklu bulunanların tutukluluk sürelerinin de cezanın üst sınırından daha fazla olduğu gözlenmektedir. Cumhurbaşkanına hakaret davalarında kişisel görüş ve düşünce paylaşımlarının dahi suç olarak değerlendirildiği bir durum yaşanmakta olup buna ilişkin bir örnek ise, Baykan Asliye Ceza Mahkemesi tarafından V.E. adlı bir yurttaşın facebook adlı sosyal paylaşım sitesinde 07.11.2016 tarihinde, "benzini boş verin dünyanın en pahalı cumhurbaşkanı bizde" şeklindeki yazıyı paylaşmış olması nedeniyle 2 yıl 4 ay hapis cezasına çarptırılması olmuştur. AİHM tarafından 2013 yılında verilen bir kararda ise Fransa Cumhurbaşkanına hitaben "defol git salak herif" şeklindeki bir pankarta ilişkin dava hakkında bunun ağır eleştiri olduğu ifade edilmiştir. Kuşkusuz V.E.'nin paylaşımı da siyasetçiye yönelik eleştiri niteliğindedir. Bu anlamda V.E. hakkında hükmedilen 2 yıl 4 aylık cezanın hukuk kriterleri ile örtüşmemektedir.

Bu

bağlamda;

- 1- Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın seçildiği tarihten bu güne değin TCK-299 kapsamında toplam kaç kişi gözaltına alınmış, kaç tutuklanmış, kaç hüküm giymiştir? Hüküm giyenlerin ceza süreleri nelerdir?
- 2- Halihazırda kaç kişi cumhurbaşkanına hakaret suçu nedeniyle cezaevindedir?
- 3- Halihazırda kaç kişi hakkında TCK-299 kapsamında soruşturma başlatılmıştır?
- 4- Başlatılan soruşturmalar neticesinde kaç kişi hakkında dava açılmış, kaç dosyada kovuşturmaya yer olmadığına dair karar verilmiştir?
- 5- TCK-299 hükmünden yargılanan kaç kişi beraat etmiş, kaç kişi ceza almıştır?
- 6- Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın seçildiği tarihten önceki cumhurbaşkanları döneminde bu suç kapsamında kaç dava açılmış ve kaç kişi hakkında cezaya hükmedilmiştir? Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın seçildiği tarihten önceki on yıla ilişkin ve seçildiği tarihten sonraki yıllara ilişkin dava sayıları nedir?
- 7- Cumhurbaşkanı Erdoğan 15 Temmuz darbe girişiminin ardından bu suç kapsamında kaç kişi hakkındaki şikâyet başvurusunu geri çekmiştir? Şikâyet başvurularını geri çekmesinin ardından kaç kişi hakkında yeni şikâyet başvuruları gerçekleşmiştir?
- 8- Cumhurbaşkanına hakaret davaları özel bir merkezden mi takip edilmektedir? Bu konuda Bakanlığınızın üstlendiği rol nedir?
- 9- Cumhurbaşkanına hakaret davalarının açılış süreci nasıl işletilmektedir? Hakaret olduğu tespit edilen fiiller hangi yöntemle tespit edilmektedir? Bu konuda çalışan kaç görevli bulunmaktadır?
- 10- Cumhurbaşkanına hakaret davalarında davaların açılması ve yargılama müddetince hakim ve savcılar özel olarak izlenmekte midir?
- 11- Cumhurbaşkanına hakaret davalarının soruşturma aşamasının akabinde kovuşturmaya yer olmadığına karar veren savcılara da dava açmaları yönünde bir baskı söz konusu mudur? Bu konuda cumhurbaşkanının avukatları tarafından HSK'ye şikâyet edilen savcı sayısı ve HSK tarafından verilen ceza sayısı nedir?
- 12- Cumhurbaşkanına hakaret suçuna ilişkin düzenlemenin kaldırılması yönünde bir çalışma yapılması gündeminizde olacak mıdır?
- 13- AİHM kararı çerçevesinde ve evrensel hukuk normları ölçeğinde cumhurbaşkanına hakaret suçunun oluşabilme kriterleri ne olmalıdır? Eleştiri ve düşüncüyü ifade etmenin suç olarak görülmesinin izahı nedir?